

OBSAH:

Předmluva	7
Použité zkratky	9
Úvod	11
1. Vývoj KBSE/OBSE	15
1.1 KBSE v období studené války	15
1.2 KBSE po roce 1990	19
1.3. InSTITUTE KBSE/OBSE	22
1.3.1 <i>Struktura diplomatického fóra</i>	22
1.3.2 <i>Konference a schůze</i>	23
1.3.3 <i>Ministerská rada</i>	24
1.3.4 <i>Vysoká rada</i>	26
1.3.5 <i>Stálá rada</i>	26
1.3.6 <i>Generální tajemník</i>	27
1.3.7 <i>Sekretariát</i>	29
1.3.8 <i>Fórum pro bezpečnostní spolupráci</i>	30
1.3.9 <i>Ekonomické fórum</i>	31
1.3.10 <i>Parlamentní shromáždění</i>	32
1.3.11 <i>Smírčí a arbitrážní soud</i>	33
1.3.12 <i>Úřad pro demokratické instituce</i> <i>a Vysoký komisař pro národnostní menšiny</i>	36
1.4 Právní status OBSE	36
1.5 Kritika	39
2. Vznik lidské dimenze	41
2.1 KBSE a lidská práva	41
2.2 Význam lidské dimenze po pádu železné opony	44
2.3 Politická a morální závaznost dokumentů KBSE/OBSE	47
2.4 Exkurs: mezinárodně právní ochrana lidských práv	51
2.5 Přínos KBSE/OBSE v oblasti ochrany lidských práv	55
3. Institute lidské dimenze	58
3.1 Úřad pro demokratické instituce a lidská práva	58

3.2	Vysoký komisař pro národnostní menšiny (HCNM)	61
3.3	Zástupce pro svobodu médií	65
3.4	Mise OBSE	66
3.4.1	Základy fungování misí OBSE	66
3.4.2	Jugoslávie (<i>Kosovo, Sandžak, Vojvodina</i>)	67
3.4.3	Makedonie	69
3.4.4	Gruzie	70
3.4.5	Moldavsko	72
3.4.6	Tadžikistán	74
3.4.7	Estonsko	75
3.4.8	Lotyšsko	76
3.4.9	Ukrajina	77
3.4.10	Bosna-Hercegovina	77
3.4.11	Čečensko	79
3.4.12	Skupina v Minsku (<i>problém Náhorního Karabachu</i>)	81
3.4.13	Chorvatsko	82
3.4.14	Albánie	84
3.4.15	Kosovo	86
3.5	Praktický význam lidské dimenze v krizových oblastech	88
4.	OBSE a udržování míru	92
4.1	Pojem peace-keeping v podmínkách OBSE	92
4.2	Vztah OBSE k jiným mezinárodním organizacím	93
4.2.1	Účast OBSE na mírových aktivitách jiných mezinárodních institucí	93
4.2.2	OBSE a OSN	95
4.2.3	OBSE a EU	100
4.2.4	OBSE a Rada Evropy	101
4.2.5	OBSE a NATO	102
4.3	Význam mezinárodní spolupráce pro identitu OBSE	104
5.	Závěr: perspektivy lidské dimenze	106
	Seznam literatury	110
	Příloha	115

Ustanovení o lidské dimenzi v dokumentech přijatých na vrcholných schůzkách KBSE/OBSE

Helsinki (1. srpna 1975)	117
Paříž (21. listopadu 1990)	120
Helsinki (10. července 1992)	124
Budapešť (6. prosince 1994)	134
Lisabon (3. prosince 1996)	143
Istanbul (19. listopadu 1999)	145

ních státních útvarů, vypuknutí ozbrojených konfliktů z masivní porušování lidských práv v některých oblastech Evropy představují výzvu nejen pro politiky a diplomaty, ale také pro mezinárodní právníky, jejichž úkolem je uchopit současný mezinárodní vývoj z právního hlediska. Otázky související se sukcesí států, s výkonem práva na sebeurčení, s ochranou etnických skupin a národnostních menšin a s fungováním mechanismů kolektivní bezpečnosti byly v posledních letech intenzivně diskutovány na úrovni mezinárodního práva.

Skriptum „Lidská dimenze OBSE a současné mezinárodní právo“ má spojit analýzu jak právních, tak i politických aspektů dané problematiky. Komplexita procesu destabilizace a oslabení státních útvarů v některých bývalých socialistických zemích vyžaduje interdisciplinární přístup, který může aktuální jevy adekvátně popisovat. Téma je bezpochyby velmi široké a někteří jeví vřechy označené problémy v rámci skriptu, které nemůžou sloužit jen odborníkům, ale především studentům mezinárodního práva. Na začátku podobné studie stojí proto odhadnutí redukovanou komplexitu tematiky na nejvýznamnější momenty vývoje.

V takové situaci si musí autor zvolit vhodný bod, ze kterého vychází, a dále rámec, do kterého jednotlivé získané poznatky zařazuje. Věsta takového bodu a rámce může být obzvláště obtížná, protože rozpad socialistického tábora sice představuje na první pohled politickou událost regionálního významu, následky této události však mají globální dopad a jsou předmětem jednání různých mezinárodních organizací politické, vojenské a ekonomické povahy.

Výchozím bodem dané studie je proces Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), tzn. mezinárodní fenomén, kterému nepřičítáme mezinárodněprávní subjektivitu. Přes zavádějící název není OBSE organi-